

İçindekiler

Evrensel Seçici (Universal Selector).....	2
Tür (Element) Seçici (Type Selector).....	2
Sınıf (Class) Seçici (Class Selector).....	2
Kimlik (ID) Seçici (ID Selector)	3
Grup Seçici (Group Selector)	3
Evrensel Özel Seçici (Universal Specific Selector)	3
Çocuk (Child) Seçici (Child Selector).....	4
Genel Kardeş Seçici (General Sibling Selector).....	5
Ardıl Kardeş Seçici (Adjacent Sibling Selector)	5
Pseudo-class Seçiciler Grubu.....	6
:first-child Pseudo-seçici.....	6
:last-child Pseudo-seçici	6
:nth-child() Pseudo-seçici	7
:nth-of-type() Pseudo-seçici	7
:not() Pseudo-seçici.....	8
Attribute (Öznitelik) Seçiciler	9
Dinamik Pseudo-class Seçiciler	10
Medya Sorgu Seçiciler (Media Queries).....	11
Diğer Seçiciler.....	12
:root Pseudo-class Seçici	12
:empty Pseudo-class Seçici.....	12
:only-child Pseudo-class Seçici	13
:checked Pseudo-class Seçici.....	13
:enabled / :disabled Pseudo-class Seçiciler.....	14
:placeholder-shown Pseudo-class Seçici	14
:read-only Pseudo-class Seçici	15
:read-write Pseudo-class Seçici	15
:optional ve :required Pseudo-class Seçiciler	15
:focus Pseudo-class Seçici	16
::selection Pseudo-element Seçici	16
Tüm CSS Seçiciler Dokümanı	16

Evrensel Seçici (Universal Selector)

Evrensel seçici, belgedeki tüm HTML öğelerini seçer. Belirli bir kapsam tanımlanmadıkça tüm öğeleri etkiler. Özellikle temel stilleri sıfırlamak veya tüm öğelere ortak bir özellik uygulamak için kullanılır.

```
12 <style>
13   * {
14     margin: 0;
15     padding: 0;
16     box-sizing: border-box;
17   }
18 </style>
```

Tür (Element) Seçici (Type Selector)

Tür seçici, belirli bir HTML öğesini hedef alır. Örneğin, tüm <p> etiketlerini veya <h1> başlıklarını seçmek için kullanılır.

```
12 <style>
13   p {
14     color: blue;
15     font-size: 16px;
16   }
17 </style>
```

Sınıf (Class) Seçici (Class Selector)

Bir veya birden fazla öğeyi hedeflemek için sınıf adı kullanılır. Sınıf isimleri "." sembolü ile belirtilir. Aynı sınıf birden fazla öğeye atanabilir.

```
<style>
  .sari-yazi {
    background-color: yellow;
    text-align: center;
  }
</style>

<div class="sari-yazi">Bu bir sınıf seçici
örneğidir.</div>
```

Kimlik (ID) Seçici (ID Selector)

Belirli bir öğeyi hedeflemek için ID kullanılır. ID seçici, bir belgedeki benzersiz öğeleri hedef alır ve " #" sembolü ile belirtilir. Aynı ID, birden fazla öğeye atanamaz.

```
<style>
  #slogan {
    color: red;
    font-weight: bold;
  }
</style>

<p id="slogan">Bu bir ID seçici örneğidir.</p>
```

Grup Seçici (Group Selector)

Grup seçici, aynı stilleri birden fazla öğeye uygulamak için kullanılır. Bu seçiciyle kod tekrarı önlenir ve birden fazla seçici virgülle (,) ayrılır.

```
<style>
  h1,h2,h3 {
    font-family: Arial, sans-serif;
    color: darkblue;
  }
</style>

<h1>Başlık 1</h1>
<h2>Başlık 2</h2>
<h3>Başlık 3</h3>
```

Evrensel Özel Seçici (Universal Specific Selector)

Evrensel seçici bir kapsam içinde kullanılarak yalnızca belirli bir alan veya konteynerdeki tüm öğeleri etkiler. Belirli bir öğenin tüm alt öğeleri üzerinde işlem yapmak için kullanılır.

```
<style>
  .kapsam * {
    color: gray;
    font-size: 14px;
  }
</style>

<div class="kapsam">
  <p>Bu kapsayıcı içindeki tüm öğeler gri renk alır.</p>
  <span>Bir span öğesi.</span>
</div>
```

Çocuk (Child) Seçici (Child Selector)

Bir öğenin sadece birinci düzeydeki doğrudan çocuklarını seçer. > sembolü ile tanımlanır.

```
<style>
  div > p {
    color: green;
  }
</style>

<div>
  <p>Bu paragraf etkilenir.</p>
  <div>
    <p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
  </div>
</div>
```

Torun Seçici (Descendant Selector)

Bir öğenin herhangi bir alt düzeyindeki (doğrudan ya da dolaylı) tüm alt öğelerini seçer.

Seçiciler arasında boşluk kullanılır.

```
<style>
  div p {
    color: purple;
  }
</style>

<div>
  <p>Bu paragraf etkilenir.</p>
  <div>
    <p>Bu paragraf da etkilenir.</p>
  </div>
</div>
</body>
```

Genel Kardeş Seçici (General Sibling Selector)

Bir öğenin, aynı ebeveynin altında bulunan ve sonrasında gelen tüm kardeş öğelerini seçer. ~ sembolü ile tanımlanır.

```
<!--STYLE-->
<style>
  h1 ~ p {
    color: blue;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <h1>Başlık</h1>
  <p>Bu paragraf etkilenir.</p>
  <p>Bu paragraf da etkilenir.</p>
  <div>
    <p>Bu paragraf etkilenmez çünkü farklı bir
    ebeveynin altındadır.</p>
  </div>
</div>
```

Ardıl Kardeş Seçici (Adjacent Sibling Selector)

Bir öğenin hemen ardından gelen kardeş öğeyi seçer. + sembolü ile tanımlanır.

```
<!--STYLE-->
<style>
  h1 + p {
    font-style: italic;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <h1>Başlık</h1>
  <p>Bu paragraf etkilenir.</p>
  <p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
</div>
```

Pseudo-class Seçiciler Grubu

Bu seçiciler, bir öğenin belirli bir durumunu veya özelliğini hedeflemek için kullanılır.

:first-child Pseudo-seçici

Bir öğenin, ebeveyni içinde ilk çocuk olup olmadığını kontrol eder ve sadece ilk çocuğu seçer.

```
<!--STYLE-->
<style>
  p:first-child {
    color: ■ red;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <p>Bu paragraf ■ kırmızı olur.</p>
  <p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
</div>
```

:last-child Pseudo-seçici

Bir öğenin, ebeveyni içinde son çocuk olup olmadığını kontrol eder ve sadece son çocuğu seçer.

```
<!--STYLE-->
<style>
  p:last-child {
    color: ■ blue;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
  <p>Bu paragraf mavi olur.</p>
</div>
```

:nth-child() Pseudo-seçici

Bir öğenin, ebeveyni içindeki sırasını kontrol eder ve belirtilen sıradaki çocuğu seçer.

Parametre olarak bir sayı ya da matematiksel bir ifade alabilir (örneğin, $2n+1$).

```
<!--STYLE-->
<style>
  p:nth-child(2) {
    font-weight: bold;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
  <p>Bu paragraf kalın yazılır.</p>
</div>
```

:nth-of-type() Pseudo-seçici

Bir öğenin türüne göre ebeveyni içinde kaçınıcı sırada olduğunu kontrol eder ve belirtilen sıradaki öğeyi seçer.

```
<!--STYLE-->
<style>
  p:nth-of-type(2) {
    color: green;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
  <p>Bu paragraf yeşil olur.</p>
  <span>Bu bir span ögesi.</span>
</div>
```

:not() Pseudo-seçici

Belirli bir seçiciyle eşleşmeyen öğeleri hedefler. İçine başka bir seçici alarak işlemi tersine çevirir.

```
<!--STYLE-->
<style>
  p:not(.haric) {
    text-decoration: underline;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <p>Bu paragraf altı çizili olur.</p>
  <p class="haric">Bu paragraf etkilenmez.</p>
</div>
```


Attribute (Öznitelik) Seçiciler

Öznitelik seçiciler, HTML öğelerini belirli bir özniteliğe veya öznitelik değerine göre seçmek için kullanılır. Bu seçicilerle, bir öznitelik içerip içermediği, belirli bir değeri içerdiği veya belirli bir karakterle başlayıp bittiği gibi kriterlere göre öğeler hedeflenebilir.

[title]: Tüm title özniteliği olan öğeler mavi renge sahip olur.

[title="important"]: title="important" olan öğeler kalın yazılır.

[href^="https"]: href değeri "https" ile başlayan bağlantılar altı çizili olur.

[href\$=".pdf"]: href değeri ".pdf" ile biten bağlantılar kırmızı renge sahip olur.

[href="*download"]: href değeri içinde "download" kelimesi geçen bağlantılar sarı arka plan rengi alır.

```
<!--STYLE-->
<style>
  /* 1. [attribute]: Özniteliğe sahip tüm öğeler */
  [title] {
    color: blue;
  }

  /* 2. [attribute=value]: Belirli bir öznitelik-değer çiftine sahip öğeler */
  [title="important"] {
    font-weight: bold;
  }

  /* 3. [attribute^=value]: Öznitelik değeri belirtilen karakterle başlayan
  öğeler */
  [href^="https"] {
    text-decoration: underline;
  }

  /* 4. [attribute$=value]: Öznitelik değeri belirtilen karakterle biten
  öğeler */
  [href$=".pdf"] {
    color: red;
  }

  /* 5. [attribute*=value]: Öznitelik değeri belirtilen karakteri içeren
  öğeler */
  [href*="download"] {
    background-color: yellow;
  }
</style>

<!--HTML-->
<a href="https://example.com" title="important">HTTPS bağlantısı</a>
<a href="http://example.com" title="note">HTTP bağlantısı</a>
<a href="file.pdf" title="important">PDF Dosyası</a>
<a href="https://example.com/download" title="info"
>İndirilebilir Bağlantı</a>
```

Dinamik Pseudo-class Seçiciler

:hover: Fareyle bir bağlantı üzerine gelindiğinde renk yeşile döner ve altı çizilir.

:focus: Giriş kutusuna odaklanıldığında (örn. tıklanarak) kenarlık mavi, arka plan rengi sarı olur.

:active: Butona tıklandığı anda arka plan koyu kırmızı, yazı rengi beyaz olur.

:visited: Daha önce ziyaret edilmiş bağlantılar mor renge dönüşür.

```
<!--STYLE-->
<style>
  /* 1. :hover: Fareyle üzerine gelindiğinde öğeyi hedefler */
  a:hover {
    color: ■green;
    text-decoration: underline;
  }

  /* 2. :focus: Bir öge odaklandığında (örn. klavyeyle
  seçildiğinde) öğeyi hedefler */
  input:focus {
    border: 2px solid ■blue;
    background-color: ■lightyellow;
  }

  /* 3. :active: Tıklandığı anda öğeyi hedefler */
  button:active {
    background-color: ■darkred;
    color: ■white;
  }

  /* 4. :visited: Daha önce ziyaret edilmiş bağlantıları
  hedefler */
  a:visited {
    color: ■purple;
  }
</style>

<!--HTML-->
<a href="https://example.com">Ziyaret Edilebilir Bağlantı</a>
<input type="text" placeholder="Odaklanılabilir Giriş" />
<button>Aktif Durum Butonu</button>
```

Medya Sorgu Seçiciler (Media Queries)

Medya sorguları, ekran boyutuna, çözünürlüğe veya cihaz tipine göre CSS kurallarını uygulamak için kullanılır. Responsive tasarımların temelini oluşturur.

```
<!--STYLE-->
<style>

/* Genel stil */
body {
    font-size: 16px;
    background-color: ■ white;
}

/* Ekran genişliği 768 pikselden küçük olduğunda */
@media (max-width: 768px) {
    body {
        font-size: 14px;
        background-color: ■ lightgray;
    }
}

/* Ekran genişliği 1200 pikselden büyük olduğunda */
@media (min-width: 1200px) {
    body {
        font-size: 18px;
        background-color: ■ lightblue;
    }
}
</style>
```

Diğer Seçiciler

:root Pseudo-class Seçici

Belgenin kök ögesini hedefler. Genellikle CSS değişkenlerini tanımlamak için kullanılır.

```
<!--STYLE-->
<style>
  :root {
    --main-color: #3498db;
  }

  body {
    color: var(--main-color);
  }
</style>
```

:empty Pseudo-class Seçici

Hiçbir çocuk ögesi (metin, yorum veya başka öge) bulunmayan ögeleri seçer.

```
<!--STYLE-->
<style>
  p:empty {
    display: none;
  }
</style>

<!--HTML-->
<p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
<p></p>
<!-- Bu paragraf gizlenir -->
```

:only-child Pseudo-class Seçici

Ebeveynin içinde yalnızca bir çocuk olan öğeleri hedefler.

```
<!--STYLE-->
<style>
  div p:only-child {
    font-style: italic;
  }
</style>

<!--HTML-->
<div>
  <p>Bu paragraf etkilenir.</p>
</div>
<div>
  <p>Bu paragraf etkilenmez.</p>
  <span>Başka bir çocuk öğe var.</span>
</div>
```

:checked Pseudo-class Seçici

Seçili (checked) durumdaki giriş öğelerini hedefler. (Örn. checkbox veya radio)

```
<!--STYLE-->
<style>
  input:checked {
    border: 2px solid green;
  }
</style>

<!--HTML-->
<input type="checkbox" /> Seçili değil
```

:enabled / :disabled Pseudo-class Seçiciler

Etkin (enabled) veya devre dışı (disabled) durumdaki form öğelerini hedefler.

```
<!--STYLE-->
<style>
  input:enabled {
    background-color: lightgreen;
  }

  input:disabled {
    background-color: lightcoral;
  }
</style>

<!--HTML-->
<input type="text" placeholder="Etkin" enabled />
<input type="text" placeholder="Devre Dışı" disabled />
```

:placeholder-shown Pseudo-class Seçici

Bir giriş öğesinin (input veya textarea) placeholder metni gösteriliyorsa bu öğeyi hedefler.

Kullanıcının herhangi bir değer girmesi durumunda bu pseudo-class etkisiz hale gelir.

```
<!--STYLE-->
<style>
  input:placeholder-shown {
    border-color: lightblue;
    color: gray;
  }
</style>

<!--HTML-->
<input type="text" placeholder="Adınızı yazın" />
```

:read-only Pseudo-class Seçici

Sadece okunabilir (readonly) özelliği olan giriş öğelerini hedefler.

```
<!--STYLE-->
<style>
  input:read-only {
    background-color: lightgray;
    border: 1px solid darkgray;
  }
</style>

<!--HTML-->
<input type="text" value="Sadece okunabilir" readonly />
<input type="text" value="Düzenlenebilir" />
```

:read-write Pseudo-class Seçici

Düzenlenebilir (readonly olmayan) giriş öğelerini hedefler.

```
<!--STYLE-->
<style>
  input:read-write {
    border: 2px solid green;
  }
</style>

<!--HTML-->
<input type="text" value="Düzenlenebilir" />
<input type="text" value="Sadece okunabilir" readonly />
```

:optional ve :required Pseudo-class Seçiciler

- :optional: Girilmesi zorunlu olmayan (required özelliği olmayan) giriş öğelerini hedefler.
- :required: Girilmesi zorunlu olan (required özelliği olan) giriş öğelerini hedefler.

```
<!--STYLE-->
<style>
  input:required {
    border: 2px solid red;
  }

  input:optional {
    border: 2px solid green;
  }
</style>

<!--HTML-->
<input type="text" placeholder="Zorunlu Alan" required />
<input type="text" placeholder="Opsiyonel Alan" />
```

:focus Pseudo-class Seçici

Bir öğe, kullanıcı tarafından odaklandığında (örn. fareyle tıklandığında ya da klavye ile seçildiğinde) hedeflenir. Genellikle form öğelerinde yaygın olarak kullanılır.

```
<!--STYLE-->
<style>
  input:focus {
    outline: 2px solid blue;
    background-color: lightyellow;
  }
</style>

<!--HTML-->
<input type="text" placeholder="Bu alana tıklayın" />
<input type="password" placeholder="Şifre girin" />
```

::selection Pseudo-element Seçici

Kullanıcı tarafından seçilen (highlight edilen) metinleri hedefler. Bu seçici yalnızca yazı rengini, arka plan rengini ve bazı sınırlı stilleri değiştirmek için kullanılabilir.

```
<!--STYLE-->
<style>
  ::selection {
    background-color: yellow;
    color: black;
  }
</style>

<!--HTML-->
<p>
  Bu paragraftan herhangi bir metni seçtiğinizde arka plan
  sarı, yazı rengi
  siyah olacaktır.
</p>
```

Tüm CSS Seçiciler Dokümanı

Adres: <https://www.w3.org/TR/selectors-4/>